

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 15CoP/80/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5624200536
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5624200536.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Mejstříka, členov senátu JUDr. Miriam Štillovej a Mgr. Silvie Tisovej, v právnej veci navrhovateľky (manželka) : A. B. C., nar. X. XX. XXXX, trvale bytom D. XXXX/XX, XXX XX E. A., adresa na doručovanie: F. XXXX/XX, XXX XX E. A., zastúpená JUDr. Ing. Ivanou Kožákovou, advokátkou so sídlom Garbiarska 905, 031 04 Liptovský Mikuláš, IČO: 51 918 382, proti povinnému z výživného (manžel) : G. B. C., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom D. XXXX/XX, XXX XX E. A., v konaní o návrhu navrhovateľky na určenie vyživovacej povinnosti medzi manželmi, o neodkladnom opatrení na určenie vyživovacej povinnosti medzi manželmi, na odvolanie povinného proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č. k. 9Pc/8/2024-109 zo dňa 1.3.2024, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie m e n í tak, že návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia voči osobe povinnej platiť výživné na jej výživu vo výške 300 Eur mesačne z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením č. k. 9Pc/8/2024-109 zo dňa 1.3.2024 Okresný súd Liptovský Mikuláš (ďalej len „súd prvej inštancie“) nariadil neodkladné opatrenie, ktorým osobe povinnej platiť výživné určil povinnosť prispievať na výživu navrhovateľky výživné vo výške 300 Eur mesačne, vždy do každého 15. dňa v kalendárnom mesiaci vopred, k rukám navrhovateľky, počnúc od vykonateľnosti uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia až do právoplatného skončenia konania o rozvoде vedenej Okresným súdom Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 9P/54/2022.

2. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie vychádzal z ust. § 2 ods. 1, § 366, § 154, § 155, § 156 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1 a 2, § 329 ods. 1, § 330 ods. 1, § 332 ods. 1, § 333 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a § 71 ods. 1 a § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), z návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia a jeho príloh. Konštatoval, že sú splnené zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia. Navrhovateľka osvedčila dôvodnosť nároku, ako aj nebezpečenstvo hroziacej ujmy v miere potrebnej a dostačujúcej pre nariadenie neodkladného opatrenia. Manželia sú v súčasnej dobe v rozvođom konaní, nežijú v spoločnej domácnosti, manželka sa nepretržite stará o maloletú H. a H. a maloletá I. je v starostlivosti oboch rodičov. Dôsledkom nižšieho príjmu a oddelením domácnosti manželov došlo k zníženiu životnej úrovne u manželky. Súd prvej inštancie mal osvedčené, že životná úroveň manželov nie je v súčasnosti v zásade rovnaká, pričom prihliadol aj na starostlivosť o domácnosť, na príjmy a výdavky oboch manželov a ich životnú úroveň. Obaja manželia sú zárobkovo činní, avšak v dôsledku oddeleného hospodárenia vznikla disproporcja v ich celkovej životnej úrovni. Manželovi navrhovateľky - osobe povinnej platiť výživné určil povinnosť platiť výživné na manželku vo výške 300 Eur, ktoré podľa súdu prvej inštancie spĺňa kritérium nevyhnutnej miery.

3. Proti tomuto uzneseniu, v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie manžel - povinný z výživného. Nesúhlasil s návrhom manželky na určenie vyživovacej povinnosti v celom rozsahu. Poukázal na to,

že manželka opustila spoločnú domácnosť na základe svojho vlastného rozhodnutia, pričom odmietla model starostlivosti o deti, podľa ktorého by deti zotrvali v spoločnej domácnosti a rodičia by sa pri nich striedali v dohodnutých intervaloch. Nesúhlasil, aby prispieval na domácnosť, ktorú užíva so svojím partnerom a ani s tvrdením manželky, podľa ktorého jej mal manžel odoprieť prístup k spoločným finančným prostriedkom. Manželka disponuje finančnými prostriedkami na sporiacich účtoch maloletých detí a aj na svojom sporiacom účte. Manželka zo spoločného účtu vyberala počas celého roka 2023 finančné prostriedky, teda mala k uvedenému účtu voľný prístup. Povinný z výživného býva v byte, ktorý majú spolu s manželkou, a ktorého všetky náklady hradí sám. Povinný je zamestnaný na plný úväzok od 1.1.2024 ako pomocný vychovávateľ v J. K. L. M. a pomocný pracovník v sociálnych službách v J. K. F. N. L. M. K., L. čistým mesačným príjmom cca 875 Eur. V čase konania o rozvod manželstva bol zamestnaný v obchodnej spoločnosti O. L.. Dlhoročný odberateľ služieb tejto spoločnosti sa rozhodol ukončiť spoluprácu najskôr od 1.10.2023, tým že nepredĺžil kontrakt s O. L. H. nevystavil nové objednávky, ale po vzájomných rokovaniach sa vzájomná spolupráca ukončila k 31.12.2023 s tým, že na obdobie október - december 2023 sa objednal polovičný objem prác. Vzhľadom na špecifickosť služieb pre daného odberateľa, nebolo možné hľadať iného odberateľa. Mal za to, že súd prvej inštancie nedostatočným spôsobom zohľadnil porovnanie životnej úrovne obidvoch manželov a navrhol, aby odvolací súd zrušil vyživovaciu povinnosť osoby povinnej z vyživovacej povinnosti voči navrhovateľke určenú napadnutým uznesením.

4. Navrhovateľka sa k odvolaniu povinného z výživného nevyjadřila.

5. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s § 3 ods. 5 písm. a) CMP), preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 65 a § 66 CMP a postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil podľa ust. § 388 CSP a návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia na určenie vyživovacej povinnosti medzi manželmi, ako nedôvodný, zamietol.

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť (§ 71 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, ďalej len „Zákon o rodine“).

8. Z obsahu preskúmaného spisu je zrejmé, že manželia nevedú spoločnú domácnosť. Manželka sa od manžela odsťahovala. V súčasnosti zabezpečuje osobnú starostlivosť dvom starším maloletým deťom z manželstva a každý druhý týždeň starostlivosť aj o najmladšiu dcéru I., pri ktorej je nariadená striedavá starostlivosť medzi rodičmi. Podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa navrhovateľka (manželka) domáhala voči manželovi určenia vyživovacej povinnosti vo výške 300 eur. Súd prvej inštancie jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel v celom rozsahu. Odvolanie podal manžel, teda povinný z výživného, navrhujúc napadnuté uznesenie zrušiť.

9. Nariadiť neodkladné opatrenie je podľa zákonných predpokladov prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa potvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi a tieto právne vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu, ktorá je potrebná a v právnych vzťahoch medzi účastníkmi nevytvorí nenávratný stav. Navrhovateľ neodkladného opatrenia musí mať právny záujem na neodkladnom opatrení, t. j. musí osvedčiť potrebnosť dočasnej úpravy pomerov účastníkov z dôvodu, aby sa neskúmali iné záujmy na vydanie takéhoto rozhodnutia. Pri prijímaní neodkladného opatrenia, ktoré je opatrením dočasným a neodkladným prevláda požiadavka rýchlosti konania nad úplným preukázaním uplatneného nároku. K nariadeniu neodkladného opatrenia stačí, ak sú tvrdené skutočnosti aspoň osvedčené, t. j. ak sa javia aspoň pravdepodobnými. Zákon nepredpokladá, že súd bude pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení

vykonávať dokazovanie a v ust. § 329 ods. 1 CSP výslovne formuloval zásadu, že účastníci nemusia byť pred rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vypočutí a rovnako, že súd nemusí nariadiť pojednávanie. Pri samotnom osvedčovaní nároku (na základe predložených listín) potom nie je treba dôsledne dodržiavať tie formálne požiadavky, ktoré zákon ukladá pri dokazovaní vrátane požiadavky, aby sa druhá strana sporu mohla pred rozhodnutím o neodkladnom opatrení k obsahu listín, z ktorých bude súd robiť záver o tom, či sú splnené predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, vyjadriť. Je nepochybné, že účelom neodkladného opatrenia je dočasne upraviť pomery účastníkov, či už pred začatím konania alebo v priebehu konania. Možno ho nariadiť len vtedy, resp. dovtedy, kým nie sú dané podmienky pre konečné rozhodnutie vo veci. Zásadne sa ním neprejudikuje právo účastníkov a tretích osôb strácať svoje opodstatnenie akonáhle súd poskytne ohrozenému alebo porušenému právu definitívnu ochranu. Musí byť pritom daná aspoň naliehavá potreba predbežnej úpravy a nárok musí byť osvedčený.

10. Odvolací súd zaoberajúc sa vecou z hľadiska vyššie uvedených zákonných ustanovení a skutkových okolností dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je vecne správne. Potreba dočasnej úpravy pomerov v konaní preukázaná nebola, z napadnutého uznesenia nie je zrejmé, v čom videl súd prvej inštancie dôvodnosť návrhu z hľadiska naliehavosti a bezodkladnosti.

11. Pri návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa žiada výživné na manželku, čo je konaním návrhovým, je nevyhnutné, aby boli splnené podmienky ust. § 326 CSP, teda je potrebné, aby bola osvedčená dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Je teda potrebné zaujať stanovisko k tomu, či sa javí nárok manželky na výživné od manžela dôvodný. Ak by napríklad bolo zrejmé, že životná úroveň manželky, ktorá žiada priznať neodkladne výživné na manželku, by bola vyššia alebo rovnaká ako manžela, bolo by to dôvodom na zamietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

12. Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, pretože vzťahy medzi stranami sporu nevyžadujú zásah súdu. Povinný v odvolaní, ktoré považoval odvolací súd za dôvodné, uviedol, že čo sa týka príjmových (predložil výplatné pásky) a majetkových pomerov, tie sú v zásade rovnaké a pokiaľ ide o spoločné úspory, finančné prostriedky na uspokojovanie potrieb maloletých detí, čerpala z nich rovnako navrhovateľka, a uvedené bude predmetom vyporiadania BSM, teda nie je to možné posudzovať, o čom predložil aj výpisy z účtu.

13. Odvolací súd zistil, že Okresný súd Liptovský Mikuláš v konaní vedenom pod sp. zn. 9P/115/2023 zo dňa 11.1.2024, ktoré v časti výroku II. bolo uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13CoP/41/2024 potvrdené, vydal neodkladné opatrenie, vo výroku I. návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zverením maloletých detí do jej starostlivosti zamietol. Výrokom II. nariadil neodkladné opatrenie, ktorým rozhodol o povinnosti otca prispievať na výživu maloletých detí: H. výživným vo výške 150 Eur mesačne, H. výživným vo výške 120 Eur mesačne a Oľívie výživným vo výške 100 Eur mesačne. Uznesenie je právoplatné a vykonateľné.

Okrem uvedeného konania prebieha na Okresnom súde Liptovský Mikuláš konanie o rozvod manželstva vedené pod sp. zn. 9P/54/2022. Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľka s mal. deťmi H. a H. žije v nájomnom byte a mal. I. B. v striedavej starostlivosti oboch rodičov. Za danej situácie, kedy povinná osoba hradí výživné na všetky tri maloleté deti nariadené neodkladným opatrením, životná úroveň manželov je v zásade rovnaká, nie sú dôvody pre nariadenie tohto neodkladného opatrenia. Tvrdenia účastníkov konania sa rozchádzajú vo výdavkoch, ktoré boli spoločné. Manžel tvrdí, že hradí všetky náklady spojené s údržbou bytu vrátane poisťiek a daňovej povinnosti, ktorý majú spolu s manželkou, hradí všetky náklady spojené s vlastníctvom hnutelných vecí vyššej hodnoty, a to najmä motorky, motorové vozidlo. Súd prvej inštancie nemohol vychádzať ani z údajov, ktoré zistil na stránke P. s tým, že spoločnosť manžela mala dosiahnuť určitú výšku zisku v rokoch 2019, 2020 až 2022 v priemere vo výške 39.831 Eur ročne, súd prvej inštancie však nezohľadnil náklady, nezistil teda skutočný zisk, aký spoločnosť dosiahla a riadne nezistil, aký príjem z tohto zisku mal povinný z výživného. Súd prvej inštancie nevychádzal z príjmu, ktorý uvádzal povinný z výživného, vo výške cca 875 Eur. Tieto skutočnosti budú predmetom konania vo veci samej, avšak už pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí mať súd minimálne osvedčené pomery účastníkov konania. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozhodujúc o odvolaní povinnej osoby (manžela) proti uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia dospel k záveru, že navrhovateľka (manželka) nepreukázala splnenie podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia, t. j. neuniesla

dôkazné bremeno v preukázaní potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania, a že vzťahy medzi stranami sporu vyžadujú zásah súdu. Odvolací súd preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil a návrh navrhovateľky (manželky) na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

14. O trovách odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval s poukazom na ust. § 58 CMP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP. Predmetom odvolacieho konania bolo rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré nie je rozhodnutím, ktorým sa konanie končí. S otázkou trov konania a ich náhrady sa súd prvej inštancie vysporiada až v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).